

Vergaderjaar 2018–2019

35 000 I

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Koning (I) voor het jaar 2019

Nr. 4

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 8 oktober 2018

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 25 september 2018 voorgelegd aan de Minister van Algemene Zaken. Bij brief van 5 oktober zijn ze door de Minister van Algemene Zaken beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Ziengs

De waarnemend griffier van de commissie,
Hendrickx

Vraag 1

Welke rechtspersonen staan op dit moment ingeschreven op de officiële adressen en de officiële postbussen die in het bezit zijn van het Koninklijk Huis en wat zijn de doelstellingen van die rechtspersonen? Is de regering bereid de lijst die in 2009 naar de Kamer is gestuurd te actualiseren?

Antwoord op vraag 1

Het gaat om zeven stichtingen die zijn geregistreerd op Paleis Noordeinde. Op de website www.koninklijkhuis.nl is actuele informatie over de doelstellingen en de bestuurders vermeld. Deze informatie is in een bijlage bij deze antwoorden opgenomen.

Vraag 2

Hoe is het in artikel 41 van de Grondwet genoemde «openbaar belang» gedefinieerd?

Vraag 3

Op welke manier vertegenwoordigt de wens van de meerderheid van de Tweede Kamer (zoals bijv. neergelegd in TK 33 576, nr. 123) niet het «openbaar belang»?

Antwoord op vraag 2 en 3

Artikel 41 van de Grondwet bepaalt dat de Koning met inachtneming van het openbaar belang zijn Huis inricht. Daarmee wordt niet alleen bedoeld op de inrichting van de hofhouding en alles wat daartoe behoort maar ook op de persoonlijke levenssfeer van de Koning in meer algemene zin. Op het openbaar belang is de Minister aanspreekbaar. Zolang het openbaar belang bij de inrichting in acht wordt genomen, zal de Minister zich niet met die inrichting mogen bemoeien. In abstracto is geen algemene regel te geven voor de afbakening van deze grens tussen de persoonlijke levenssfeer van de Koning enerzijds en het openbaar belang anderzijds. De Raad van State heeft dit in zijn voorlichting uit 2016 uiteengezet (bijlage bij Kamerstukken II 2016/2017, 34 550 I, nr. 2). IJkpunten bij die afbakening zijn het niet vermengen van functionele mogelijkheden en privébelangen en het voldoen aan (inter)nationale wet- en regelgeving. Ook het handhaven van de eenheid van de Kroon en van het regeringsbeleid moet daarbij als ijkpunt worden aangemerkt. Het is de verantwoordelijkheid van de Minister hier te bepalen waar in concreto de grens ligt en daarover verantwoording af te leggen.

Vraag 4

Waarom is destijds het Jachtdomein hernoemd tot departement Faunabeheer?

Antwoord op vraag 4

Het Jachtdepartement is hernoemd tot Departement Faunabeheer in overeenstemming met de in de loop der jaren veranderde terminologie in de geldende regelgeving van de Minister verantwoordelijk voor natuurbeheer.

Vraag 5

Waar worden de zes faunabeheerders ingezet?

Antwoord op vraag 5

De zes faunabeheerders worden ingezet in Kroondomein Het Loo.

Vraag 6

Wie stuurt de faunabeheerders aan?

Antwoord op vraag 6

De faunabeheerders worden aangestuurd door het hoofd van de faunabeheerders, in casu de Rentmeester van Kroondomein Het Loo.

Vraag 7

Waarom wordt er subsidie ontvangen voor het werk van de faunabeheerders en waarom wordt dit niet uit de reguliere begroting betaald?

Antwoord op vraag 7

De kosten voor het Departement Faunabeheer worden apart in de begroting van de Koning weergegeven. Daarnaast wordt er een subsidie verstrekt door de Minister van LNV ten behoeve van het beheer van het Kroondomein.

Vraag 8

Wat is de precieze juridische status van Kroondomein Het Loo? Is deze status sinds 1959 gewijzigd en/of is wijziging van deze status onderwerp van gesprek geweest?

Antwoord op vraag 8

In 1959 schonk voormalig Koningin Wilhelmina het eigenlijke Kroondomein aan de staat. Daarbij is in de schenkingsakte destijds onder meer bepaald dat het volledige gebruik blijft voorbehouden aan de Kroondrager, waardoor de staat slechts zogenoemd bloot eigenaar is. Het in 1959 aan de staat geschonken is dus formeel eigendom van de staat. Economisch echter is het te beschouwen als aan de persoon van de Kroondrager gebonden en tot diens particuliere sfeer behorend vermogen. In de Wet op het Kroondomein en in de schenkingsakte zijn regels gesteld over het eigendom en het beheer van het eigenlijke Kroondomein. Deze beheersregels zijn, zonder de status van het gebied als zodanig te wijzigen, bij de aanpassing van de Wet op het Kroondomein in 1971 voor het laatst gewijzigd. Zie hierover meer uitgebreid: Aangangsel van de Handelingen 2007–2008 nr. 716 en het onderzoeksrapport «Het inkomen van de Koning» (bijlage bij TK 2017–2018, 34 775 I, nr. 6).

Vraag 9

Zijn er afspraken over het gebruik van het regeringsvliegtuig door leden van het Koninklijk Huis voor korte afstanden? Zo ja, welke zijn deze afspraken?

Antwoord op vraag 9

Nee.

De vliegeregeling (Besluit van de Minister-President, de Minister van Algemene Zaken, de Minister van Infrastructuur en Milieu en de Minister van Defensie, van 20 december 2013, nr. IENM/BSK-2013/304193, Stcrt. 2014, nr. 188), inzake het gebruik van het regeringsvliegtuig bevat geen bepalingen inzake de afstand.

Vraag 10

Wat is de precieze reden van de afsluiting van het Kroondomein Het Loo tussen 15 september en 25 augustus?

Antwoord op vraag 10

Kroondomein Het Loo wordt geheel opengesteld in de periode van 25 december tot 15 september en gedeeltelijk van 15 september tot 25 december. De openstelling en gedeeltelijke sluiting is vast onderdeel van het beheer en, naar de overtuiging van de rentmeester en de raad van beheer van het Kroondomein, essentieel voor de balans tussen houtproductie, de aanwezigheid van grote hoefdieren en de recreatiemogelijk-

heden. De kwaliteit van beheer van het Kroondomein wordt nationaal en internationaal erkend.

Vraag 11

Wat zijn de afschotaantallen van het wild door de faunabeheerder en eventuele andere jagers?

Vraag 21

Hoeveel «vrucht» onttrekt het koningshuis per jaar, graag aantallen uitgesplitst naar diersoort, volgens haar «recht op vruchtgebruik» uit het Kroondomein?

Antwoord op vraag 11 en 21

Kroondomein Het Loo rapporteert, conform de verplichting daartoe van het Faunabeheerplan, elk jaar de afschotgegevens en de aantallen valwild en dood aangetroffen dieren aan het Ministerie van LNV. Voor het seizoen 2016/2017 (1 april t/m 31 maart) gaat het om 156 edelherten, 13 reeën, 43 damherten, 80 wilde zwijnen, 3 moeflons en voor het seizoen 2017/2018 om 183 edelherten, 22 reeën, 77 damherten, 827 wilde zwijnen en 3 moeflons.

Vraag 12

Is er een faunabeheerplan voor Kroondomein het Loo? Zo ja, kan dit openbaar gemaakt worden?

Antwoord op vraag 12

Het Faunabeheerplan Kroondomein Het Loo 2016–2020 is openbaar.

Vraag 13

Wordt het faunabeheer op Kroondomein Het Loo alleen door professionele faunabeheerders uitgevoerd?

Vraag 20

Is het faunabeheer in Kroondomein het Loo uitgevoerd door andere dan de eerder genoemde zes faunabeheerders?

Antwoord op vraag 13 en 20

Het afschot wordt verricht door de zes faunabeheerders van het Departement Faunabeheer of door houders van een akte onder toezicht van het Departement Faunabeheer.

Vraag 14

Waarop zien precies de uitgaven voor de kosten die betrekking hebben op het departement Faunabeheer (artikel 2)?

Vraag 17

Welk deel van de materiaalkosten bestaat uit jachtartikelen zoals wapens en munitie?

Antwoord op vraag 14 en vraag 17

De in de begroting opgenomen uitgaven zien op de kosten voor personeel en materieel zoals o.a. infrastructuur als wegen en rasters, voertuigen en accountantskosten. Gelet op het bepaalde in artikel 41 Grondwet is verdere specificering niet aan de orde.

Vraag 15

Is er in de begroting van dit departement of in de begroting van een van de andere departementen een subsidie opgenomen voor faunabeheer op Paleis Het Loo? Zo ja, waar is deze te vinden en hoe hoog is deze subsidie?

Antwoord op vraag 15

Nee.

Vraag 16

Hoeveel fte vertegenwoordigen de zes faunabeheerders van Kroondomein het Loo?

Antwoord op vraag 16

6 fte

Vraag 18

Hadden alle (jacht)activiteiten georganiseerd door het departement Faunabeheer een faunabeheer doelstelling en organiseerde het departement geen plezierjacht?

Antwoord op vraag 18

Alle activiteiten door het Departement Faunabeheer aangaande faunabeheer hebben een faunabeheerdoelstelling passend binnen het Faunabeheerplan.

Vraag 19

Hoeveel van de (jacht)activiteiten georganiseerd door het departement Faunabeheer vinden plaats op Kroondomein het Loo? Hoeveel daarbuiten?

Antwoord op vraag 19

De activiteiten van het Departement Faunabeheer vinden plaats binnen Kroondomein Het Loo.

Vraag 22

Wat zijn de huidige energielabels van de 3 ter beschikking zijnde paleizen.

Vraag 23

Zijn er plannen om de energielabels de komende periode te verbeteren, bijv. door verduurzaming van de gebouwen?

Antwoord op vraag 22 en 23

De drie ter beschikking gestelde paleizen zijn alle rijksmonument, waarvoor een energielabel niet van toepassing is. Het is echter wel de intentie van de Staatssecretaris van BZK om deze paleizen (verder) te verduurzamen.

Overzicht stichtingen**1 Stichting tot Verzorging van de Pensioenen van het Personeel van de Koninklijke Hofhouding van het Huis van Oranje-Nassau (opgericht 1960)**

Doel: verzorging van pensioenen en uitkeringen. De pensioenen zijn ondergebracht bij het ABP. Bij ontbinding zal een eventueel batig saldo worden besteed op een wijze die het doel van de stichting het meest nabij komt. De stichting heeft zeven bestuurders: drs. L.H.I. Brummelaar Mpm, M.B. Prent Mpc Cpc, mw drs. B.C van den Berg, H.E. van Velzen, J.A.J. van Baardwijk, mw. J.J. Pols-van Gilst, J.L. Rotteveel. Reg.nr. 41151014.

2 Stichting Kroongoederen van het Huis Oranje-Nassau (opgericht 1968)

Doel: te bevorderen dat afstammelingen van H.M. Koningin Wilhelmina bij de uitoefening van de Koninklijke waardigheid de beschikking hebben over de daartoe nodige of gewenste roerende lichamelijke zaken. Bij liquidatie van de stichting gaan de zaken over naar de afstammelingen die volgens de wet haar erfgenamen zijn. Bestuurder van de stichting is de Drager van de Kroon. Reg. nr. 41151002.

3 Stichting Archief van het Huis Oranje-Nassau (opgericht 1968)

Doel: het verkrijgen, bijhouden en beheren van archivalia met betrekking tot of verband houdende met het Huis Oranje-Nassau, het Huis Nassau of een aan één van die huizen verwant huis. Bij het besluit tot ontbinding wordt tevens vastgesteld aan wie de bezittingen van de stichting vervallen. Bestuurder van de stichting is de Drager van de Kroon. Reg. nr. 41151003.

4 Stichting Historische Verzamelingen van het Huis Oranje-Nassau (opgericht 1972)

Doel: het verkrijgen en beheren van roerende lichamelijke zaken met betrekking tot of verband houdende met het Huis Oranje-Nassau, het Huis Nassau of een aan één van die huizen verwant huis, ten einde die zaken met inachtneming van de bij de verkrijging gemaakte bepalingen te doen dienen ten algemene nutte. Bij ontbinding dienen de bezittingen te worden uitgekeerd aan een of meer rechtspersonen, die een algemeen maatschappelijk belang beogen. De stichting heeft drie bestuurders: H.M. Koningin Máxima, mr. G.J. de Graaf, prof.dr. J.G. Sigmond. Reg. nr. 41151001

5 Stichting Officiële Geschenken van het Huis Oranje-Nassau (opgericht 2007)

Doel: bijbrengen, bijhouden en beheren van zaken die zijn aangeboden aan Koningin Wilhelmina of zijn of worden aangeboden aan een afstammeling van haar of een echtgenoot van een afstammeling van haar. De stichting kan de aan haar toebehorende zaken niet verkopen of op andere wijze vervreemden. Bij liquidatie zal een eventueel batig liquidatiesaldo door het bestuur worden bestemd voor een of meer het algemeen nut beogende instellingen. De stichting heeft drie bestuurders: H.M. Koningin Máxima, mr. G.J. de Graaf, prof.dr. J.G. Sigmond. Reg.nr. 27309679

6 Stichting Koninklijke Geschenken (opgericht 2007)

Doel: bijbrengen, bijhouden en beheren van geschenken die aan de Drager van de Kroon van het Koninkrijk der Nederlanden in het kader van de uitoefening van diens functie van staatshoofd van het Koninkrijk der Nederlanden zijn of worden aangeboden ter gelegenheid van staatsbezoeken en andere officiële bezoeken en gelegenheden. De stichting kan de aan haar toebehorende zaken niet verkopen of op andere

wijze vervreemden. Bij ontbinding worden de aan de stichting toebehorende zaken en eventuele andere bezittingen overgedragen aan de Staat der Nederlanden. De bestuurder van de stichting is de Drager van de Kroon. Reg.nr. 27309706

7 Stichting Sigillis Regiis Praesidio (opgericht 2002)

Het verwerven, beheren en (in rechte) handhaven van intellectuele eigendomsrechten die betrekking hebben op/verband houden met het Huis Oranje-Nassau. Bij ontbinding bepaalt het bestuur aan wie de aan de stichting toebehorende intellectuele eigendomsrechten worden overgedragen en de bestemming van een eventueel batig liquidatiesaldo. Deze stichting heeft drie bestuurders: drs. C.O.A. Baron Schimmelpenninck van der Oije, mr. A.R.J. Croiset van Uchelen, mr. P.A. van Onzenoort. Reg.nr. 27248035